

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/198/2021
Identifikačné číslo spisu: 1315215858
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1315215858.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. Z., bývajúceho v O., K. Q. XA, zastúpeného advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 1, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Patrik Podhorský, PhD., LL.M., proti žalovanej Ing. arch. L. W., bývajúcej v O., Q. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Dráčovou, so sídlom v Bratislave, Čajakova 7, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 19C/491/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2020 sp.zn. 16Co/147/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 13. novembra 2018 č.k. 19C/491/2015-183 žalobu žalobcu zamietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% (§ 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“). Rozhodol tak s odôvodnením, že priebeh hranice v prírode medzi pozemkami vo vlastníctve sporových strán je súladný so súčasným stavom evidovaným v katastri nehnuteľností a žalovanou vybudované oplotenie je v tolerancii dovolenej odchýlky v zmysle vyhlášky č. 461/2009 Z.z.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 13. novembra 2020 sp.zn. 16Co/147/2019, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa nestotožnil s jedinou podstatnou odvolacou námietkou žalobcu, že v skutočnosti nešlo podľa obsahu prednesu na pojednávaní dňa 11. septembra 2018 a podania doručeného súdu prvej inštancie dňa 12. septembra 2018 o zmenu žaloby, nakoľko si uplatnil totožné právo na základe totožných skutkových tvrdení a petit žaloby formuloval totožne, pričom išlo len o odlišné právne posúdenie dovtedy uvádzaných skutkových okolností. Odvolací súd mal

zato, že z opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe vyplýva, že žaloba smerovala k určeniu vlastníckeho práva k pozemku z dôvodu sporu medzi stranami o priebeh vzájomných vlastníckych hraníc pozemkov, ktorej cieľom je vzájomné vymedzenie predmetu dvoch vlastníckych práv a určenie hranice medzi spornými pozemkami, t.j. ide o určenie, ktorá časť spornej plochy patrí tomu-ktorému vlastníkovi susediacich pozemkov. Žalobca po vykonaní dokazovania znalcom, ktorého úlohou bolo určiť priebeh hranice medzi pozemkami, nenamietal jeho skutkové závery, ale prezentoval pre neho alternatívne riešenie sporu vydržaním pozemku. Túto zmenu považoval odvolací súd za podstatnú zmenu skutkových okolností, tým pádom zmenu právneho dôvodu žaloby a nielen za zmenu právnej kvalifikácie nároku. Hmotnoprávnym predpokladom vydržania nehnuteľnosti podľa § 134 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) je totiž nepretržitá oprávnená držba nehnuteľnosti po dobu desiatich rokov, čím je daný oproti technickému určeniu priebehu hranice pozemkov odlišný skutkový základ sporu. Vzhľadom k tomu, že žalobca nevyužil procesnú možnosť podľa § 139 CSP, bolo odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie jasné a výstižné, pričom odpovedalo na tie dôležité argumenty, ktoré z podanej žaloby vyplývali. Keďže žalobca v odvolaní ďalej neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, považoval odvolací súd jeho ostatné tvrdenia za nepodstatné, resp. nespôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, pretože súdy nižšej inštancie sa nezaoberali predpokladmi vydržania sporného pozemku v zmysle ustanovenia § 134 OZ, hoci už od počiatku konania tvrdil aj to, že všetky skutočnosti nasvedčujú tomu, že predmetný sporný pozemok mohol nadobudnúť aj na základe iného právneho dôvodu - vydržania. Odvolací súd sa k tejto problematike vyjadril nie z hľadiska materiálneho, ale formálne, keď uviedol, že argumentácia žalobcu týkajúca sa vydržania mala byť predložená súdu vo forme zmeny žaloby podľa § 139 CSP. Rozhodnutia sú z tohto dôvodu arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Zároveň dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie vecí podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu v otázke zmeny žaloby, resp. zmeny právnej kvalifikácie strany sporu počas súdneho konania vyjadrenej rozhodnutiami najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo 58/99, 5Obdo 17/2006, 3Obdo 27/2009. Podľa žalobcu totiž neboli naplnené dôvody na zmenu žaloby a v konaní nedošlo k podstatnej zmene, či doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Žalobca preto nemusel žiadať o zmenu žaloby a súd mal vykonávať dokazovanie všetkých relevantných skutočností aj na základe vydržania. Súd mal postupovať v zmysle zásady iura novit curia, zo žiadneho zákonného predpisu totiž nevyplýva povinnosť žalobcu právne kvalifikovať nárok, ktorého sa domáha. S tým súvisí odklon v otázke viazanosti súdu právnou kvalifikáciou nároku žalobcom, je vecou súdu, aby nárok kvalifikoval po právnej stránke, nie vecou strany sporu. V tomto smere poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 7Cdo 25/2018, 2Cdo 174/2018, 5Cdo 385/2012, R 38/99, 4MCdo 15/2010, III. ÚS 264/2018, I. ÚS 59/00. Žalobca zdôraznil, že nijakým spôsobom nemenil skutkový stav podanej žaloby, odvolací súd preto nesprávne túto situáciu vyhodnotil ako podstatnú zmenu alebo doplnenie rozhodných skutočností. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie. V následnej replike zotrval dovolateľ na svojich doterajších vyjadreniach a nesúhlasil s tým, že dovolanie je podané oneskorene.

4. Žalovaná považovala dovolanie za podané oneskorene. Vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca účelovo popisuje skutkový stav a zavádza, že svoje tvrdenia podložil reálnymi dôkazmi. V konaní bolo preukázané, že parcela žalobcu v skutočnosti nikdy nemala výmeru deklarovanú na liste vlastníctva ako ju pôvodne nadobudol žalobca. Zároveň žalobca nepredložil žiaden dôkaz o užívaní spornej časti pozemku, priebeh hranice sa po celý čas nezmenil ani v teréne ani na katastrálnej mape a nezmenil sa ani následnými právnymi úkonmi. Poukázala na dĺžku súdneho konania (15 rokov), počas ktorého žalobca mal dostatok času predkladať návrhy a premyslieť si dôvody svojho žalobného návrhu. Mala zato, že žalobca sa účelovo snaží o zneužitie práva a predlžovanie sporu. Za správny označila postup súdov, ktoré v rámci koncentrácie konania vyhodnotili nepripustenie zmeny žaloby a v ďalšom sa odmietli zaoberať vydržaním. Rozhodnutia, na ktoré žalobca poukazuje v súvislosti s odklonom, sa týkajú starej právnej úpravy O.s.p. a nereflektujú zmenu ustanovení o zmene žaloby podľa nového Civilného sporového poriadku. Ostatné rozhodnutia síce boli vydané za účinnosti nového CSP, avšak sú na daný

prípád nepoužiteľné, pretože v tomto prípade nešlo o zmenu právnej kvalifikácie. Uzavrela, že výsledky dokazovania aj za daného stavu umožňujú prijať záver, že žalobca a ani jeho právni predchodcovia nikdy dobromyseľne do držby pozemku nevstúpili a ani ho nikdy neužívali. Žiadala, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, alternatívne ho zamietol a priznal jej náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov oboch inštancií, ich arbitrárnosť a vecnú nesprávnosť; súdom vyčíta, že sa nezaoberali nadobudnutím jeho vlastníckeho práva k spornému pozemku z titulu vydržania.

10. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

10.1 O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

10.2 Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

10.3 Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne

námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10), či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10.4 Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy nižších inšancií svoje rozhodnutia odôvodnili spôsobom, ktorým by založili procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inšancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštalácie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Zároveň treba podotknúť, že v dôsledku potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštalácie odvolacím súdom sa odôvodnenie tohto rozhodnutia stalo imanentnou súčasťou odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, s ktorým tak tvorí nerozlučiteľnú jednotu.

11.1 Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inšancií vyplýva, že dôvodom pre zamietnutie žaloby bol záver, že žalovaná nezasahuje neoprávnene do vlastníckeho práva žalobcu, pretože priebeh hranice v prírode medzi pozemkami vo vlastníctve sporových strán je totožný so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností a žalovanou vybudované oplotenie je v tolerancii dovolenej odchýlky v zmysle vyhlášky č. 461/2009 Z.z. Uvedený záver žalobca ani nesporeoval, namietať však, že súd mal jeho žalobu posúdiť aj na základe iných zákonných ustanovení (o vydržaní) v súlade so zásadou iura novit curia. Týmto právnym posúdením sporu (pzn. ktorého vecnú správnosť však odvolací súd nemohol skúmať v rámci namietanej vady § 420 písm. f/ CSP) však súdy zároveň nepriamo odpovedali aj na otázku užívania a držby sporných pozemkov a to tak, že každá strana sporu fakticky užíva to, čo jej aj právne patrí. S následnou odvolacou argumentáciou žalobcu sa odvolací súd vysporiadal a uviedol, že žalobca v konaní nepodal návrh na zmenu žaloby v zmysle § 139 CSP, preto sa nemohol zaoberať jeho žalobou z pohľadu ustanovení o vydržaní, ktoré v prejednávanej veci predstavovali podstatnú zmenu skutkových okolností, tým pádom zmenu právneho dôvodu uplatnenej žaloby. Odvolací súd tak odpovedal na podstatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu a vysvetlil, prečo spor neposudzoval výslovne aj z pohľadu ustanovení o vydržaní. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu a v súlade s jeho právnym nazeraním na spor. Pokiaľ sa žalobca týmto spôsobom snaží spochybníť vecnú správnosť právneho záveru odvolacieho súdu, je potrebné zdôrazniť, že aj keby jeho argumentácia bola opodstatnená, mala by za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, vid' konštantnú judikatúru najvyššieho súdu (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

12. Dovolací súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľa o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojevôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri posúdení žalobného nároku z hľadiska tých skutkových okolností, ktoré žalobca v konaní predniesol, pričom tieto dôvody nie je možné považovať za nepodložené, svojoľné, či neodôvodnené (vid' bližšie

bod 11). Ako už bolo vyššie spomenuté, za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd namietanú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezistil.

14. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

15. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka), ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by naopak bola vyriešená správne, súdy (alebo prinajmenšom ten z nich, ktorý rozhodol v druhej inštancii) by nevyhnutne rozhodli (rozhodol) inak - teda spôsobom pre dovolateľa priaznivejším.

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok („ďalšie odvolanie“), preto pri formulácii právnej otázky (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné mať na zreteli, aby zároveň bola vymedzená aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej právnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o dovolaní.

17. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“.

18. Dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci k otázke vyhodnotenia (ne)naplnenia dôvodu na zmenu žaloby a v otázke posúdenia podstatnej zmeny rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Takto vymedzená dovolacia otázka ale podľa názoru odvolacieho súdu nie je vymedzená zákonom zodpovedajúcim spôsobom a nejde ani o právnu otázku, ktorá je významná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18.1 Žalobca v danom prípade predovšetkým nenamietal takú právnu otázku, na ktorej riešení bolo rozhodnutie odvolacieho súdu založené. Podstatou rozhodnutia v danom spore bolo predbežné posúdenie, kadiaľ vedie sporná hranica pozemkov s následkom zamietnutia žaloby po zistení, že faktická hranica medzi pozemkami je umiestnená v súlade s právnym stavom, teda že nedošlo k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu z dôvodov uvádzaných v žalobe a každá strana sporu je zároveň oprávneným držiteľom pozemku podľa právneho stavu zapísaného v katastri nehnuteľností. Tento záver súdov, ktorý bol pre rozhodnutie kľúčový, však žalobca nenamietal. Keďže žalobca návrh na zmenu žaloby nepodal, t.j. namietal výlučne právnu kvalifikáciu žalovaného nároku súdmi, odvolací súd tak nemal o čom v rámci odvolacieho konania rozhodovať, pretože právne posúdenie sporu súdom prvej inštancie vrátane zvolenej právnej kvalifikácie nároku považoval za vecne správne. Skutočnosť, že súdy

oboch inštancií posúdili podanie žalobcu, ktorým predstrel v závere konania argumentáciu o vydržaní ako alternatívnom riešení sporu, ako podstatnú zmenu skutkových tvrdení žaloby vyžadujúcu zmenu návrhu v zmysle § 139 CSP, neumožňuje prijať záver, že táto otázka bola pre rozhodnutie v spore kľúčová v zmysle, ak by ju aj bol odvolací súd vyriešil podľa predstavy žalobcu (t.j. akceptoval, že ide výlučne o doplnenie žaloby), malo by to za následok priaznivejšie rozhodnutia v prospech dovolateľa a určenie, že je vlastníkom sporného pozemku. Inými slovami, vyriešenie otázky, či bol naplnený dôvod pre podanie návrhu na zmenu žaloby, alebo išlo len o doplnenie právnej kvalifikácie na základe už opísaných skutkových okolností, má rýdzo hypotetický charakter bez reálnej možnosti odhadnúť jej dosah na daný spor. Pokiaľ sa žalobca týmto spôsobom snaží namietat' právnu kvalifikáciu nároku súdmi, je táto jeho argumentácia založená nie na právnom posúdení sporu ale na namietaní procesného postupu súdov v konaní, ktorá však nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci stanovenom ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navyše samotné posúdenie, ktoré skutkové okolnosti sú alebo nie sú z hľadiska právneho posúdenia sporu významné, ako aj ich podradenie pod príslušnú právnu normu, je výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu; ktorá voľná úvaha patrí len súdu a jej správnosť nemôže byť prehodnocovaná v rámci dovolacieho konania, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd.

19. Pokiaľ ide o žalobcom namietané nesprávne právne posúdenie sporu definované v dovolaní ako „odklon od problematiky viazanosti súdu právnu kvalifikáciou uplatneného nároku, súd nie je viazaný právnu kvalifikáciou strany sporu a stačí iba skutkové odôvodnenie nároku v zmysle zásady iura novit curia”, v tejto časti dovolania žalobca nevymedzil konkrétnu dovolaciu otázku, ktorá by mala byť najvyšším súdom zodpovedaná, uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v základnom konaní a jeho odôvodnenie v tomto smere predstavuje len nesúhlas s prístupom odvolacieho súdu k riešeniu danej procesnoprávnej otázky a kritiku zvoleného procesného postupu. Najvyšší súd pritom už vo viacerých rozhodnutiach zdôraznil, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

20. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalobca v dovolaní nevymedzil dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až § 435 CSP, preto na podklade jeho dovolania nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd odmietol dovolanie v časti namietajúcej vady tzv. zmätočnosti podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie podľa § 447 písm. f/ CSP ako neodôvodnené dôvodmi vymedzenými spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

22. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.